مردوویەك ئاگای لە هەمووانە …
سەباح ڕەنجدەر

تاج سەر گران دەكات

تاج چاوی لەو درەختانە ڕوون بووە لێرە ئاو دەخۆنەوە
بۆنی گیای لاڕێیانیشی بەئاگا هێنا
ئەوەشی گوت ڕۆح گۆشت و ئێسكی نییە
دوای ماوەیەكی كورت
كەوتە سۆراخكردنی ونبووەكانی و بریقەی چاویلكە و دڵنیایی
ئەسپی جڵەو زیوینیشی لە گۆڕەپانی شێوە پەرستگا خەڵات كرد بە زوو وروژانی پەپوولە
ئەفسوونێكی لە چەكەرە و نەرم و شلی گوان
دا بە گژوگیای ئاڵوودەی نیاز و مراز لەسەر خوێندراو
گژوگیا كەسوكاری منن
ڕزگاریان كردم لە گەمارۆ و داوی فریو
مەرەكەب و كاغەز و یاد خۆیان لەناو ڕێكخست
ئەم سرووشەیان هەڵدا
ژیان و مردن بردنەوە و دۆڕان نین
شیر و
قاوە و
دیوان و
مۆمی دەم بەسووراو و سپیاو
سۆز و سێبووری و بێ پەروایییان تا گەیشتن بەخۆت بەرز بووەوە
هاوارە بەهانا هاتووەكانت كە بەدڵێكی بەهێز شوورە دراوە
هەڵدە سەرە ڕێگاكان
نە لەگەڵ سەرەتا كاروانت دەجمێ
نە لە كۆتاییی واق وڕمانێكی لەناكاو و لەبیرنەچوو
گیانت دەكات بە قۆزاخەی حەكایەت و ئەفسوون
لە نامەیەكی تایبەتیدا داوا بكە
پێویستیم بە دەستەیەك پێغەمبەر هەیە
لەناو گەرمایی دێڕەكانم
هونەری پێگەیینی میوە بكەن بە بیركردنەوە و خولیا و ڕژانی تاڤگەیەك

ئەی سەمای ڕێشمە و زەنگوڵەی نەرمی کۆچی بەختەوەری
ئەستێرە بۆیەکراوەکانی ناو ڕستە سڕەکان لە خەودا بڕژێنە
هەنگ هەنگوینیان بڕییەوە
نەمانزانی ئەو تەشتە ئاوەی حەوشەمان خۆش بوێ
کە تریفەی مانگی بۆ پاراستین
سڵاوت لێ دەکەم ئەی ئاسوودەیی
بەدڵ ئاوڕێك لە پاشماوەی برینەکانمان بدەرەوە
کولانەوەیان کێڵگەیەکە مەست و ڕازدرکێن
مۆم تێکۆشەری بنەماڵەی ڕووناکییە
جەنگێکی گەورەی بردووەتەوە
نیشانەکانی خاڵبەندیی ژیان
گوێ لەو دەنگانە ڕادەگرن دەبنە ئاواز
نیشانەکانی خاڵبەندیی مردن
گوێ لەو دەنگانە ڕاناگرن نابنە ئاواز
گوێ گرتن و نەگرتن بردنەوە و دۆڕان نین
خانەی دوو گوڵن چاوەڕوانین ببنە شانەی هەنگوین
دەتوانین پێیدا بڕۆین و بێینەوە
بازێکی ڕاونەکراو لەناو ڕەزێکی خان و مان
لە باوەشی درەختێکی نزم خۆی هەڵدا
پڕشنگی بەهرە دانەوێڵە و ئومێدی لە نزیك دەنووك و باڵی دانا
بۆنی حاجیلەی کوتراویش لەناو گۆرەوی و ئاون دەنیشێتە شوێن پێیەکانی
وەك پێرووو دەجریوێنن
بێ چرا کتێب کەسێکی لە بیرکراوە
شەوقی ڕووداوەکانی ساڵ چەشنی باران
ئاوی سەر بە شەختە بەئاگا دەهێنێت
بۆن و بەرامەمان بۆ دەنێرێتە ماڵەوە
قەڵەمکێشی کۆچکردووان و گڵۆپی سەر حەوزی ماسی و چەتری گوڵفرۆشان
پەڕەی زمانن قەت دەماری درۆ لەدەمیان لێنادا
وایان کردووە بە وچان و درەوشانەوە تەماشامان بکەن
درەختی بڵند و لك بەهێز
بۆ جۆلانە خۆیان هەڵدەخەن و ڕەگیان بە ناوچەوانمانەوە گرێ دەدەن
ئاڵۆزیی ژیان و سادەیی مردن کە بەهرەی تیشك و سێبەرن
ناکۆکییەکانیان خاو دەبێتەوە
نیشانەکانی خاڵبەندی دەبنە مۆسیقایەکی دەوڵەمەند و خۆدەکێشن بە هەورێکدا لە دڵدا دەبارێ
کتێبەوانێك لەو گەڕەکەی چاو داناخا و وشەکان بە ڕێگادا دەڕۆن

چووە ناو دوایین جەنگی ڕەش و سپی و خۆی تەنیا کرد
بە تاجی کتێبەوە هاتەوە یەکەم کۆڵانی شار
تێگەیشت ئاووهەوا و ئاوێنەی بەرانبەری
ڕوخساری ڕۆشنی ئەسپە یان هێزی ڕاوچیی ڕێوی
تاج ناوی تاجدار دەزانێت
خۆرێکی سادە هەڵیگرتووە و بەسەر ناوچەوانی دنیا ڕەتدەبێ

تشرینی یەکەمی 2005 هەولێر

زمان و دڵی مانگ

پەپوولەیەك لەسەر شانی پێغەمبەرەوە فڕییە سەر شانی من
تەپەی باڵ و نیشتنەوە بۆنی خۆشی گوڵەسەرن لە پرچێکی خورمایی کاڵدا
پێویستییەکانی ڕۆژ هەمووی جوانین و لە ڕۆژمێردا بە دڵۆپێك ئاماژەی پێدراوە
کاتژمێری قورمیشدار ئامادەت دەکات بۆ بێدارکردنەوەی پەردە
تیشك بەشی خۆی بداتە ژوورەکان
جۆشی قۆریە کە بەناو دڵی هەڵوەدای کازێوەدا ڕەت دەبێت
باوەشی ماڵ پڕ دەکات لە شیرینی
کرێسك و ددانی شیری تێیدا گەشە دەکەن
داوەڵ پشووی بێستانەوانە
مەیموون و کەروێشك خەیاڵیان دەمرێ و بارکەوتوو دەبن
نامەی جەنگاوەرێك لەناو دەست و پەنجەی پێستەچیی شار بانگی کەڵەبابە
ئەستێرەی تاریك و ڕوونی لێ بەگرشە گرش کەوتووە
مێرگی ئەسپەکان و ڕۆژی سپیی سەر چیاکان
گیان و لێکدانەوە دەدەنە نازی ڕەنگ لەناو پەلکەزێڕینەدا
پەلکەزێڕینە جوانیی سەرزەمین بۆ ئاسمان دەبات
پێچکەی گالیسکە لەناو فریز پەڕەکانی جەستەی بە خوناوی شادمانی لادەدات
سەرنشینەکانی نقێمی ئەنگوستیلەیان چاون
لە کاتی دەستگیران هەڵبژاردندا کە سروە و ڕشێنەی باران پەرژینی دارین دەشکێنن
گوڵەجۆ و گەنم لە ناوچەوانی کار و بەرخ شەپۆل دەدەن
ناز و فیزی شێر لەو کاتەدا گەرم دەبێت
کە تەرمی نێچیر لەناو دەستەکانی دەشێلێت و گۆشت و ئێسك لێك جیا دەکاتەوە
تەنیا مرۆڤ پێویستی بەئاسوودەییی ناو ئاوێنەیە

دەزانێت کە ناشیرین بوو ئیدی تەواو بەهرە و بەرهەمی لە نوێوە دەست پێناکاتەوە
ژیانیش بەردەوام خوان پڕ بەهرە و بەرهەم دەکات
بوێری باڵندە بەرز دەکاتەوە
ئەوانیش لە مەستیی فڕینێکدا ئاسمان خاڵی دەکەن لە برووسك و پاشماوەی
نەرم نەرم لە ئاسۆی پێی سپێدەدا دێنە خوارێ
بەسەر گۆچانی پیرەکان دەنیشنەوە
پیرەکانیش ترپەی لێدانی دڵی خۆیان گرێ دەدەن بە باڵیانەوە
باڵ ئەی پشت و پەنا و جوامێری ناو دانیشتنە تایبەتییەکان
ڕەوانبێژ و سەروا و کێشدارمکە بە تکای گوڵەباخ لە دەست و پەنجەی دڵ
خەریکە ڕووناکی لە چاوانم کۆ نابێتەوە
ئەلفوبێی ژیانی خۆم لە بەرزاییەکان هەڵدایە دەستی خوداوەند
ڕەشنووسی بەخت و ناوچەوانیشم دوور لە نزرگایەك شاردەوە
ئەی دەریای نوستووی خەونی خۆ ئاشکرا کردوو
بەرپا بووە زەبر و زەنگ و جەنگی جودایی
دەستەودامەن و فریا
جامی ئەفسووناوی گیانم پڕکە لە بەهرە و بەرهەمی خودایی
مانگی لە دەست مەرگ هەڵاتوو
شانمی بە قەڵا و مێزەخانە و ئاوێنەی بنەماڵەی زانی
زمان و دڵی لەسەر پەروەردە بکات
تریفەیەك لەناو جامی ئەفسووناوی خودادا
برژانگی چاوە گەورەکانی کردنەوە
بە وریاییەوە دوا
دوای چەند چرکەیەکی خوماری
گەشتوگوزار و غەزەلی ئەسپ و بریقەی چاوی پێغەمبەرەکان لەسەر زەوی دەگێڕێن
هەندێك زمان و دڵ پەیدا دەبن
سێبەریان ڕۆحی تێدایە
ئەرێ سێبەری ڕۆح تێدا ئاسوودە
زەبر و زەنگەکانی داهاتوو لە پێناو چیدا دەبن بە جەنگ
کوکوختی هێگر بەحەوشە و ماڵ و سەر ئالێری تەلەفزیۆنەکانمان
لە وشەی هەڵکەندراوی ناوچەوانی خانووی باپیران دێنە دەرێ
لەناو فەخفووری ماستی منداڵەکانمان
لە ڕەنج و ڕاز و هەوای بێباکی نقووم دەبن
دەست بە سەری ئاگرودوو دادەهێنن

گەرمایی دەبەخشنەوە بە دەرگا کردنەوە و پەیوەندییە هەستییەکان
پاشان لەسەر ئاڵای داگیراو پاشەڕۆ دەڕێژن
ئەرێ مانگ لە زەماوەندی جاویدانی زمان و دڵدا
چ شەربەتێك دەخورێتەوە
مەشخەڵی سەرشانم فڕییە ناو چاوی پەپوولە
ئەو چاوە ڕەنگی خودا و ڕەنگی ئاو و ڕەنگی شیعری پاراست
بەهرە و بەرهەمی لە نوێوە دەست پێدەکاتەوە

هەول□ر 2005 تشرینی دووەمی

ڕێوڕەسمی کردنەوەی پەیکەرێك

بەچاوی گایەکی قوربانی تەماشای باڵندەی دەنووك لەناو ئاو دەکەم
خودا بەنیازی سڵاو چاوی داوەتە دەستێك
دەبدەبەی ڕەنگاوڕەنگی پێوە بشەکێتەوە
قوماشی ڕەش و سپی بڕی
پرسە و کفن
پیت ڕژانە ناو دەمم
توانیم وشە لێکدەم و داوا بکەم
مانگ بەسەر هەولێرەوە پڕ و نارنجی و لە گڕوگاڵدا بێت
بەو نازەی داویەتییە ئاوی ڕژاوی حەفت چیایان
چەتر هەڵدا و شەڕی باران بباتەوە
چەتر شەڕی باران دەکات
پەیکەرێك حەفتا ساڵ پیاسەی بەسەر پردی ئەم دیو و ئەو دیوی ڕووباردا کردبوو
پاشان لەسەر گردی بە ئاڵا داپۆشراو دانیشتووە
ئاوێنەی دابووە ژن و شووشە بۆنی وەرگرتبوو
سەیری پەند و وێنەی سەر قەڵغانی کردبوو
قسەی توندیشی لەگەڵ وەردیان کردبوو
نامەی لەسەر باڵی بە ناز و فیزی کۆلارە نووسیبوو
سەرسام بوو بە
گوێی کەروێشك و
گوارەی شۆڕ و
پیاڵەی چا و
ڕووناکی ڕووی زەوی
بلووری لامپای سڕیبووەوە
تووتن و پایپی خۆش کردبوو
زۆر تەماشای ڕوخساری دایك و باوکی کردبوو

وایدەزانی دەمرن و بەجێی دەهێڵن
پەیوەندییەکانی نێوان درەخت و باڵندە و هێلانە و هێلکەی باش ناسیبوو
گۆوگاڵ و دارە دارەی منداڵیی دەبێتە کاروانسەرا
یەکەم هێلکە لەوێ دەترووکێ
یەکەم ئاو لەوێ ڕووندەبێتەوە
یەکەم باڵ لەوێ دەفڕێ
یەکەم شیر لەوێ هەوێن دەکرێ
لە بریقەی خان و مانی ڕەش و سپی
ڕەنگەکانی دی لەواندا دەڕژێتە سەر نۆتەی سروودەکانمان
سروود بووە پشتی ئەسپ
پشتی ئەسپ بوو بە زێد و ماڵ و لەدایکبوونمان
بەکامی دڵ سۆز و ئاوازی گیان دەدا بە پاڵەوانی هیوا و سەرپێخستنی خەونەکانمان
باڵندەی هەمەجۆری شادمانی لەشکری بوون
پەلکەزێڕینەش بیر و بۆچوونی
لەشکر کە دەڕژێنە بڵندایی دەموچاوی
بەنیازی ناسکبوونەوەی نیشتنەوە و بڕیاردان لەسەر مانەوە و باڵ گەرمبوون بۆ کۆچ
بیر دەکەنەوە و قسە و باس بۆ یەکەم پەڕەی ساڵ دەدرکێنن
ئێمە زۆر پێویستمانە بیزانین
گوڵەکانی لە ڕێوڕەسمی لەدایکبوون و مردنی دەخرێنە سەر پەیکەری
تەنیان وەك تەڵە شخارتەی بەکارهاتوو بۆ داگیرسانی مۆمی سۆبووری
بولبول لە پاڵیان بانگی بە چل باڵفڕین و نیانی جۆلانە و جەژنی گەڕانەوەی ون کردووە
دوای سەرگەرمی دیتەنییەك
گۆشەنشین و خەواڵوو هەناسەیەکی دایەوە
ماسوولکەی جەستەی بەشڵەژاوی و گەروو وشکییەوە سەیری دەمی ڕاهێنەری وەرزشوانی دەکات
چێژ لە یەکەم ڕووبەڕووبونەوەی کڵۆوەی گەڵا و ئەو ڕۆژانەی دەزانێت ژیان چییە وەرناگرێت
بەڵام خەیاڵ کە دووڕوویی مرداندووە
بۆ بگرە و بەردە بە هەموو شتەکانی دەگەیەنێت
لە بۆنەی ئاشقبوونی شەونمی سەر گیا و شەڵی چاوەزار
دەبێتە دەستێك لەناو قۆزاخەدا ژیاو بۆ خۆشی و ناخۆشییەکان
هەڵیدەداتە ناو ئاهەنگەکانی کۆچەرییان
بیرەوەری گوڵڕایەڵی دەبێ و سوودی پێدەگەیەنێت

هەڵە و نوێژە درۆینەی لە بیر دەباتەوە
دەستێك لە گێڕانەوە ڕاستگۆ و ناهێڵی وەخت بەسەرچێ
نامەکانی دەخاتە پۆستەوە
نامە هاتووەکانیشی وەردەگرێت
ڕێگا پێچاوپێچەکان هەموو شتێکیان پێدا دێت و تێدەپەڕێ
ڕۆژی هەمیشە بۆنخۆش بەشەقبوونی خاك
کاتێك دومبەڵان خۆی دەناسێنێ
لێدەگەڕێ ئاقیق و نووسراوی ناوچەوانی هەر هەموو پێغەمبەرەکان تێکەڵی بن
لە گەرمەی سەما و ناخ جریواندن و دیتەنی خودا
دڵی دەشوات و دەڕوا
پڕ دەستمان کڵۆ شەکر و مۆری بەخت دەکات
دەتوانین کەلوپەل و وێنەی بەهرەمەندەکانمان بکڕین
دەستەسڕی تەنکیش لەگەڵ خۆمان هەڵگرین
بێباکی بڵندبوونەوەی چنار
دەبێتە شوێنێك وەك قۆزاخەی ئاوریشم
جوانکراو بەسپێنەی هێلکە
ئاسوودە و پڕ بەهرە و پەیماندار
هەموومان شەقامێکمان دەبێ تێیدا بچینە سەردانی خزم و کەس و برادەرەکانمان
ڕۆژ کە ئاوا دەبێ
تەواو ئەڤینی خۆی کردووە
سڵاو
سڵاو پەیکەری پەروەردەی شیر و شەکری دایك و باوك و بارانی سێبووری
تێگەیشتی بۆ جارێ نامری
ئەو درەختەی تۆ تێیدا گەشەت کردووە
دەبێتە درەختی بنەماڵەی شیعر
ئەو هەموو وزەی تیشك و ئاو و پەین و ڕووخۆشی خۆڵەت پێشکێش دەکەین
کە خوداوەندی بەهرە و سرووش ڕسکاندوویەتی

کانوونی یەکەمی 2005 هەولێر

ڕژانی موورووی بەخت

گردێکی پەرژینکراو بەهونەری دەستنووسەکانی پەیام
خودا هەمیشە دانیشتنە تایبەتییەکانی تێدا ئەنجام دەدات و چاوەڕوانە گەورەتر بێت

درەختی زمانیش بەگۆپکەی نەکراوە لکی گران بوو
دەنگی پێغەمبەرەکانی لەوێ
یەك بەدوای یەك ئاوازدار کرد
دەستی بەڕوخساری سادەییماندا هێنا و قووڵاییمان درەوشایەوە
موورووی بەختی ڕشت
دێوانەیەك لەسەر ناوچەوانی کە مۆسیقا و ئاوێنەیە بۆ ڕێگاکان
ئاڵای ئاشقبوون و مشتوماڵکردنی یادداشتەکانی پیشان داین
بای بەزەبر و بێ پەرواشی ڕاهێنا
ئاراستەی تەواوی بخاتە سەر
بۆ شەکاندنەوەی بەردەوام و پێوانەکردنی نازی چاوی باڵندەی سەر هێلکە
چاوی لە گۆی سەیوان گڵۆپی ڕەنگاوڕەنگ بوون
ئەوەی ئامانەتمان لای داناوە وەك سپێدەی ڕۆژی بەهار
چاکەی بۆ هەموو کەس دەوێ
گەنجینە و خرۆشانی لە سێبەری تەنکی کەلوویەك هەڵگرتەوە
پێش خۆی بەڕوونی بینی
زانی پێیەکانی لەسەر
کونی باڵەبان
توولەی شفتی
بۆکی گندۆرە
لاسکی لۆبیا
چێورمەی گۆڕ غەریب
قەڵەمکێشی ئەسپ
برینی قوربانی
مەتارەی شوان
قەڵەشی کوارگ
دانەنێت و گرەوەکانی کە باپیری لەگەڵ نەوەکانی خۆی کردبوونی بباتەوە
سۆز و بەهرەی بەهێزی تێدایە بۆ ناسین
شوێنی حەسانەوە زۆرن
بەرانبەریشی تابووت
مرۆڤ بەدڵێکی خومار چاویلکەی فڕێ دا و جوان خولیاکانی چاوی جێبەجێ کرد
هیواکانی لەناو دانەنا
شەپکەی تابووتیش لە درەختیدا گەشە ختووکەی سووڕی خوێنی داوە
ڕازاندوویەتیەوەش
تەمێك لە مەمکی دێو پەیدا بوو

بووه تانەی چاویلکە و پەنجەرە
ئەلف و یێ
بەیەکەوە لەسەر زەوی و زمان نیشتەجێن
تەمەنی زەوی و زمان بەو نیشتەجێبوونە درێژ دەبێت
ماوەتەوە ئاوێنە بەدیوارەکان هەڵبواسین
باڵندەی پەڕ چەور
ڕۆژانی پشوو لە گۆمەکان بێنە دەرێ
لە ناوی بیر بکەنەوە و چرا و ئەلبووم بهێننە سەر مێزی ژوورەکان
وەرزی نیشتنەوە و هەڵفڕین و توانای باڵیان بناسن
پاشان بەڕەنگی شاد و بیری هێمن و بێگەردەوە بنوون
نووستن فریای
ناخ و
گیان و
ویژدان و
خوێن دەکەوێت
لە حەوشەی پشتەوەی خانووە دێرینەکەی ماڵی باپیرم
کە بەهەشت حەزی دەکرد بۆ کاتییش بێت
چەند ڕۆژێك خەڵکی هەڵبژاردەی خۆی بهێنێ
بە نەخش و نیگاری خەریکیان بکات
هێشووە ترێیەك دەمی لەناو کەپر شۆڕ کردووەتەوە ناو ئاوی ڕوونی
کووپە
دەڵێن باڵندەی پەڕ چەور
هێلکەکانی دەهێنێتە ناو کتێبخانەی
ئەو شاعیرە سادەیەی ئاوازی بۆ ئەم سەرزەمینە دانا
پەلەشی نەبوو لە پێگەیشتنی میوەکانی حەوشەی
بەدەستنووس و پرچی کیژەکانی دایدەپۆشێت
لە کوێ لاشەی مردوو
گیان گەڕایەوە ناوی
کێ چاکەکاری گیان چاندنەوە دەکات
ماسی بەناو جۆگەکاندا هاتن
بۆ سەردان و یارمەتیدانی ڕووبار
قولابی چاوداری ڕاوچییانی سەر ئاو خست
پێنج پەنجەی دەستی ڕاستیش
سامان و سەروەری بۆ ئاشقبوون بەهێز دەکەن
وەك ئەوەی لە بوێرییەك
دەستی خۆشەویستێکی دوورە دەست بگوشێت
مرۆڤ بە شکۆ و خانەدانی و بوێرییەوە

ئاوی ڕژاو کۆبکەرەوە و پاراوبە بە هونەری دەستنووسەکانی خودا
ئەشق بەناوی خۆتەوە
بانگت دەکاتە ناو ڕووناکییەکانی پیت و ناولێنان و قووڵاییت
دەدرەوشێتەوە

کانوونی دووەمی 2006 هەولێر

کووپە لە مێواندارییی ماسیدا

بەهێزکردنی چاوی کوشتن و بڕین هەمووی بەویستی ئەون
ئەرێ خودا بۆ تەنیایی بۆ خۆی هەڵبژارد و بەرەو لای ئێمە خاك
هەڵدەکۆڵێ
دەست و پێوەندەکانیشی وەك چاووڕاو و چاودێر بەناو خەڵکدا
بڵاوکردوونەتەوە
هەڵوەدا و دڵبەدەر و کەم خەون
پێیەکانی لە ئاوی چەور و لێڵ تەڕن و گیانی تا ئەوپەڕی پەرێشان
نوێژ و ستایش و پاڕانەوە یارمەتی دەروونین بۆ گیانی تا ئەوپەڕی
پەرێشان
بەتوندوتیژی و زەبر و زەنگ و زاڵی داوای یارمەتی لە ناسراو و
دەستوپێی کردوون
باڵندەی قاچ ڕووت و دەنووك درێژ باڵەکانیان دەخورێنن داوای
باجیان لێ کردوون
جەنگ لەو پێناوەدا هاژەی هات
لاشە کەفی هەڵدا
لاشەش ئاوێنەیەکی پەڵەداری پێشکێش کرد
باڵندەی تەمەن کورت ببینێ
لە پشتی خۆشی هیچ لە دایك نابن□ت
تەپەدۆری لە پەنجەرەی بیستن ناوە
داویشی لەسەر کورسی شەیتان و فریشتە داناوەتەوە
کتێبی نائومێدی و گریانی جیهان لەم چاویەوە گواستووەتەوە ئەو چاو
ڕەوانبێژ و
هەواڵدز و
خۆویست و
خۆشدووە
تەمەنی بەشی ئەوە دەکات لە هەموو شەقامەکان بپەڕێتەوە
مردنی پەنجەی کەمانچەژەنەکانیش ببینێ
بە ئاگر و دەموچاوی ترشهەڵگەڕاوی مانگم مەسپێرن
پشت و پەنایەکم هەیە هەمیشە بەبیر خۆمی دەهێنمەوە

بەهرە و پەیژە و دەفتەری پڕ ئەستێرەی هەڵفڕیوی مەحاڵ دەهێننە دی
کارتی جەژنانە فڕێ دەدەنە ماڵەکانمان
وێنەی کێکی مۆم لەسەر داگیرساویش دەگرێ و بەیادگاری دەیداتە
نەوەکانمان
وەك شاعیرێکی دەموچاو درەوشاوەی بەختیار
چوارخشتەکی لەسەر شیعری باوکی نووسیوە
غەزەلیش چاوی بە پەڕپەڕەی مانگەوە هەڵواسی
لە پێچی شەقامێکدا ونی کرد
پێنج خشتەکی و بەهرە وەرگرتنیشی مایەوە
چرای هۆگربوونی بەدەستەوەیە
بەدوای لەپکە شینەی دیاری داپیری چاوی دەڕوا و دەگەڕێتەوە
هێزی چاو بەشی شکانی لەشکری هەڵپەدار دەکات
ڕۆژنامەنووسی بەرەکانی شەڕ
بۆ ماوەیەکی کورت
لە خۆشییاندا لە هۆش خۆ دەچێ
شیعرێکی ڕۆمانسی دەموچاوی ئاوپژێن دەکات
مۆم و شخارتەی لە دەم دەڕژێ
گیانی زیو و ئاوریشم و فەنەر لە ناوی
مردوویەکە بەندی جەرگی هەمووان
ئەو مردووەی بەندی جەرگی هەمووانە و هەستی بۆمان قوڵپ دەدا
لە دۆزەخ هێلکەی نەکوڵاندووە
ئاوی پاش هێلکە کوڵانیشی بەسەر خاولی برادەرانی نەڕشتووە
لەسەرخۆتر بەرەو لام وەرە ئەی پیری
بلیتی سواربوونی چەرخ و فەلەك
هێشتان سووڕی خۆی تەواو نەکردووە
بۆنی ڕازیانە و نان ڕشاندنی دایکیشم هێلکەم دەترووکێنن
سەمەندەر برای شیریم بوو
دوای ماوەیەك پێکەوە ژیان هاتە ناو خوێنم و ئێسکمی توند کرد
باڵندە بەناو خۆر بڵند بووەوە
بە دەنووکی تووڕەی پشتی گای هاری بریندار کرد
بینینی خوێنی ئەو برینە چاوی گای ڕوونکردنەوە
ئەرێ باڵندە بەئاسمانەوە چیت پێدەڵێت
میوە ڕوومەتیان بە ناز و شکۆوە هەڵدەخەن
ڕێبوارانیش بۆینباخی قاوەیی بەسەر کراسیان شۆڕ دەکەنەوە
شەپقەی خوریان دادەنێن
ماست و زەیتوون و کەرە و هەنجیری وشککراوە
لەناو سینی چینکۆ شەڕیانە لەگەڵ لێوی بە بار

شەڕ بە تاو هات
ئەو مردووەی بەندی جەرگی هەمووانە و هەستی بۆمان قوڵپ دەدا
لەناو شووشەی مەرەكەب
یەكەم شت كە بینی ڕستەیەكە بۆ گیان و دیوان دەدوێ
ئەرێ گوڵ بۆ هاوسەروای
دڵ و
كول و
چڵ و
بولبولە
ماسی بەناو ئەڵقەی نارنجۆك قەڵەمبازی دا و خۆی سپاردە كووپەی ماڵی من
كووپە و ماڵی هۆگر بە فڕین و بۆنی خەنە و مێخەك
گوڵەبەڕۆژەی نیگا ئاڵاو بە پەیمانی نەمری پاسەوانیەتی
بەرانبەر قسە و هەڵەوەڕی و دەمهەڵبەست
شارێك چاو ناترووكێنێ
دەروشانەوەیەك لە دەموچاومدا بەهرەمەندی كردم بە هێز و خۆبوونی خودایی
خۆر ڕووی خۆی بۆ ڕاگرتم پێویستییەكانمی تێدا بنووسم
دەستنوێژ دەگرم و خۆم تەنیا داوا لە خۆم دەكەم ئاسوودە بمرم
چاوم لە نەخشە نقووم دەكەم و گیاكانی لەناو دیواری كۆندا شینبوونە
باوەڕت بە ژیانی دووبارە پێدەهێنێ و بیریش لە لەناوچوونی بنەچەی داینا سوورەكان بكەیتەوە
پێش چوونە گەشت خەون وریام دەكاتەوە
كێ دەبینم و ئاو بەدەموچاوی كێ بپژێنم
لەناو شووشەبەندیش گوێ لە گۆرانی نەگرم
پارچە قوماشێكی خنكێنەر بەسەر زایەڵەدا دادەكێشێت
زایەڵە سەرەتای هەموو دەست گوشینێكە لە مشتووی خەنجەر
بەخانومانی بەرەو ئێرە دێ
حەكایەت بۆ باپیرەی سەمەندەرمان بكات
سەمەندەر یەك دوو ڕۆژە مێوانی منە و كەسێكی چاوەڕێیە
لێشی دەپرسێت چاوی پڕ تاسە
تاسەی لە كوێ و لە چی دەشكێت
ئێمە مەلەوانین و ڕووباری گەرمیش تا قووڵایی دەڕوا و ڕاكەڕاكەیەتی
بێزاریشە لە دەست خڕیی زەوی

ئاداری 2006 هەولێر

سووڕی پاراوبوونی بۆن

پەری بە بەخششی زەردەخەنەی
خۆی دەکات بە ناسیار و بەهەشت دەهێنێتە سەر سینییەکی مسین
تەمەنی ئاڵەکۆکیش بەشی شەڕی مانەوە لەگەڵ ژیان دەکات
تەم لەسەر هێڵکارییە سەرەتاییەکان لادەدات
وێنای هەفتەیەکی پڕ جموجووڵ و دەستنووسم دەداتێ
سەرەتای لەناو دروست بکەم
چەکەرەی زەمینیم و گوێشم لە ئاواز و ئاهەنگی بەهرە و سرووشە
بەهرە و سرووش ئاهەنگیان لە ماڵی دڵە
دیوار و تاق و پەنجەرەی ماڵی دڵ
شێوە و شکڵیان داوە بە کتێبی ئاماژەکان
سروەیەك بەسە بۆ گەشبوونەوەی چرا و خوان گەرمبوونی
چ دەدۆزمەوە ئەی کڵاو و گۆچان و خۆزگەی ئەسپ کە لە خرۆشانی جەنگاوەران پشوو دەدا
درەخت لە دڵەوە دوا سەمای دەکرد
لك و پۆپی سەرگەرم بەیاداشتی خانەوادەی ڕەنگی سەوزێکی پاراوبێت
بۆن و شیلەش بەسەر زەویدا بڕژێ
پاشان لە قۆزاخەی ئاوریشمدا
سووڕی مانەوەی تەواو بکات و بەر جەستەمان بکەوێ
لە بەخت و بینینمان بیکاتە شاخی کەڵەکێوی
ناوچەوانی بەردی پێهەڵواسین
گۆوگاڵی گزنگ و زەردەپەڕ لاپەڕە نوستووەکانی هەڵدەنەوە
بەرد ئێسکی زەوییە
نیشانەی سەرسامییەك لەناو چاوی بریسکەی دا
ڕەزێکی گیان پەڕەکراو
کە دەستی لەسەر دڵی لاچووە
گۆپکە کەم هۆگرن بە لکەکانی
گەڵاپیتێنیش تێیدا ساردوسڕ
ناوی میوەکانی خۆشی لە یاد کردووە
بەڵام گەشە لێوی بەخێر جووڵاون
هەمیشە خۆیان بەبیر دەهێننەوە
دەکەونە بیرکردنەوەش
ئەگەر ئارەزووی گۆرانی گوتنم هەبێ دەتوانم بیڵێم
ڕەنگەکان لە زمانێکی ڕەوا دەهێنم کە دەمی لێ تاریك نابێ

بەرزیان دەکەمەوە تا ئاستی سەر
لە ئاستی سەرم شاری یەزدان دەردەکەوێ و دەبێتە ئەو شوێنە
بەهرەمەندیان خانووی لە دەفتەری یاداشت و گوێچکە ماسی دروست
کراوە
کاتژمێری ناوەندی شار لێی دا
سمۆرە
باڵندە
مرۆڤ
بەرەو ئێرە پێ و باڵ و چاویان کردەوە
تەپوتۆز تێیان ئاڵا
لەم حاڵ و بارەدا بزر دەبن یان سەریان لەناو زەرفی نامەیەکدا
بەلێوی منداڵ بە مەمەی شیرەوە داخراوە
دایك و باوكیش لە نووسینەوەی ڕێگا نەبوونەتەوە
ڕێگای دیکەش بەلێوی تەڕ و جوانەوە بەرەو ڕوویان دێن
نووسینیشیان هەمووی دەبن بە ئەمەکی پیری پیرۆز و دێنە دڵ و
چاومانەوە
وشەکانی ناو فەرهەنگ بەشی نووسینەوەی ڕێگا ناکەن
پەپوولە بەسەر تەرمەوە نیشتوون
ئارەقەی بن باڵیان ئاسوودەیی دوای گەشت و بۆنی نەگەچڵانە
لە هەموو شوێنێك تێکەڵبوون بە ئاهەنگی سرووش و بەهرە ئامادەیە
دەتوانم لەسەرە ڕێگاکان بوەستم
فەرامۆشیشی بکەم
بەڵام سەرمام دەبێ
چاوێکی تا هەتایەی لە ناوچەوانم بەهێز کردووە
تێکەڵبوون بە ئاهەنگی سرووش و بەهرە یاداشتی هەمووشمانە
لە ناوچەوانی تەڕی خانووەکانمان شەوقێکی بێ پەروایە
هەمیشە لێمان نزیکە
لە دەنگی نەرمی قورینگ دەگەڕێ
بەهۆیەوە بێتە ناو دڵمانەوە
بەگەیشتنی درەختی ناو شەقامەکانی شار ڕەنگیان پاراو دەبێت
ئەرێ بۆ بەس خودا دەزانێ بەهەشت لە کوێیە
خودا پیاڵەی منی پڕ کردووە
دایك و باوکم و دایك و باوکیان
چرا و شەربەیان لە سێبەری قەڵا بۆ دانام
سێبەر گەورە بوو
خۆشی هێنا ناو خۆی و تارمایی لادا و لوورەی دوورخستەوە
بە ئارامیی کۆترێك بیر لە قوربانی بکەرەوە

قەڵا تاجی سەری بە ئومێدی چرادان هەڵدایە سەر شووشەی ڕوونی چاویلکەکەم
لە بری ئاسۆی کوڵمە پڕ دەماری چالاك
خۆر تەنیایی خۆی تێدا دەتوێنێتەوە
یاداشتی شارێك کە سڵاو لە ئەستێرەی هەڵاتوو وەردەگرێتەوە
لە کەڵ ژیانیدا چاڵە ڕەشەکانی لە مەدالیای سینگی ناشتووە
هەولێر دانەوێڵە و میوە و ئاوی بۆ هەمووان هەیە
کراسی بابە نوئێلی بۆ ڕادەگرین تا بەتەواوی دێ
هەڵی دەبژێرێ و لەبەر هەموومانی دەکات
فڕین بە باڵ و پێ و دڵ
خۆری مەزەدارە پڕ بە ئاسمان وچان دەگرێت
ئاسمان چ هەڵبژاردن و سرووش و بەهرەی تێدایە
دێتە ناو هەستەکانمانەوە
هەڵفڕیوێك خۆشحاڵ و مەستی ناو زایەڵە و ڕووناکی زەماوەندی پەریانە
لە تەك مانگ دادەبەزێ
دەچێتە ماڵی ئاسوودەیی
ئەرێ دەرگای ماڵی ئاسوودەیی کلیلی فڵچەی هونەرمەندە یان پووشی ناو دەنووکی باڵندە
تاووس سیمینارێك لەبارەی جەژنی شارێك دەگێڕێت
کە کراسی لەبەر هەموومانە
لەناو کتێبخانە خوێن خەست و خۆڵەکەم
موسا و عیسا و محەمەد ئومێد وەك خۆیان دەهێڵنەوە
قۆپچەی کراسیان مۆری مێژووە
لە کۆشکەکانیان هاتوونەتە دەرێ
دەست بە چەقۆ دەمەبڕێیانە
ڕەنگەکان بریقەیان پێچایەوە
بە پەلە و هەڵەداوان ئەم دەوروبەرەیان کردە ئەفسانەیەکی واق وڕماو
هیچی لێ بەدەرنەکەوێت
جەماوەر و ناوبژیوانیش تەنیا منم
مەلوول و جەرگسووتاو لەسەر بەردێکی خاڵخاڵدا
کە پێشتر موسا و عیسا و محەمەد لەسەری زۆر تەماشای گەردەنی ئاسۆیان کردبوو
دانیشتووم و هاواری ناوی خودا دەکەم
دەنووکی سووری باڵندە یارمەتیم دەدا و لاپەڕە نوستووەکانم بۆ هەڵدەداتەوە

ژنێکی خانومان و حەکیمی قەتارچییان
کووپێك شیری لەدەستی ڕوونی چارەنووس بە خەڵات وەرگرتووە
لە دۆنیایدا دێت و دەچێت
پیتەکانی ڕێگا و پێشبینیی دەمودوو
جوانتر دەبنە وشە و ڕستەی خورپەدار
ڕەز گوێ لە دەنگ و ئاوازی پەرییان دەگرێ
ئەوجا بەری دەڕسکێ و بۆن و شیلە دەڕێژێت
ئاو و باخم ڕوون بوونەوە
دڵۆپێك خوێن لە دەنووکی هەڵۆ تکا
ئەو دڵۆپە
ژوور و بەرژوورێکی لێ ڕسکا
لە بلوور و چاو
نازی دەرگا کردنەوە و لێدانی کاتژمێر و لە ناز نەکەوتنی
تەندوورێکی بۆ خانومانی شار ئاگر دا
وشەکانی کردە ئاردی گەنمەشامی
زایەڵەی دەنگی ئەو ماڵانەی دەموچاویان باخن
لە دەمارە هەستیارەکانی مەمکی خانومان و حەکیمی قەتارچییان
تێر شیر و هەنگوین بوون و چاویان بەرز هەڵێنا
ڕەچەڵەکی یەك لەدوای یەکی پێغەمبەرەکانیان ناسی
ئەو تاجبەخشەی ڕەچەڵەکی پێغەمبەران بناسێت
لەبن باڵی مەل ماندوو نەبووە
چی تفری تەنك و ئەستوور هەیە لە زمانت لایدە
شێرەی ئاو بە زمان جوان دانانە ناو جێگە جەزبەدارە
منی تاجبەخش و عەوداڵی
با و
ئاگر و
خۆڵ و
ئاو و
ئەشق
خودا نیشانەیەکی لە یەکەمین بانگی خۆی پێشکێش کردم
خەم لە ئەستێرە هەڵاتووەکانم بخێم و لێیان بدوێم
دڵۆپێك خوێن لە دەنووکی هەڵۆ تکا
ئەو دڵۆپە
ژوور و بەرژوورێکی دامێ لە ماڵی خوداوەندان
شاعیران بەناو کڵاوڕۆژنەیدا هاتن
سەکۆیەك گوڵی گیان و سەروا و کێشیان بەدەستەوە بوو
نان و ئاوم لەگەڵ بەش کردن

پاشان بەهرە و سرووش

تشرینی دووەمی 2006 هەولێر

ئاهەنگی ناولێنانی درەختێك

ڕۆژ خۆر لەدایك دەبێ
شەویش مانگ
گەنجینەی ئومێد و ئەشقی درێژخایەنیش لەو شووشەیەی چاو تێیدا خۆڕاوی نابێت
شووشەی بە تووکی کەروێشك شۆراو ئەی دەفتەری یەکەم پڕشنگ هاوێشتن
سەرڕۆژ لە هەنگی لە شانە هاتووەدەر و بۆنی خۆشی خودا و دەنگی لاواندنەوەی کۆتەڵی سواران
زەوییەکی بێ هاوتا و پاراو و سرووشدەریت
هەموو خەنجەر بەدەستە کەمیندارە ڕووزەردەکان دەبەزێنیت
کێ ئاماژەیەك بۆ ئەوە دەکات
ئێرە هەوای بە پیتە و دەڕژێتە هەستی گۆپکە و شکۆفەوە
پڕ دیوان و بادەی هەنگوینیش
ئەو خانووەی منداڵەکانم بە تەمان تاجداری بکەن
لە چاوانیان بئافرێنن و بیکەن بە پەیمانی پیرۆز و کتێبی شانازییان
بە نەرمەغار جارێك بەدەوریدا سووڕامەوە
ئەسپەکەم کەوتە ناو خۆرەتاوێکی سەرگەردانەوە
کەلوپەل و بەرد و بناغەی
دەبن بە تیپی مۆسیقا و کۆرسی گۆرانی سەرسامیم و گەڕانەوەم بۆ قسەکردن لەگەڵ مانگ و ختووکەدانی
لە گۆرانیدا پشووی خێزانیی بەرپا دەبێت
بازاڕی گەورەی پڕ شتومەك و پێویستی
دار هەنجیریش ڕەگی لە سرکە لادەدات
باڵندەیەکی چاوڕەش کە باڵی مووتوربە بوو لە
گیای سەر گۆڕی قوربانی و
دەمودووی سێاو کاتێك دەبێتە خۆشەویستی و
دەمارە باریکەکانی دڵی دایکم و
سێبەری ڕوونی برۆی پێغەمبەر و
فڕینی چاوی باپیرانم
لە پەنجەرەی ماڵی من باڵی ڕاگرت
بیری زۆر هێنا و برد
ڕەنگی تێکەڵ بە هەستی شینایی دەریا و گەشبوونەوەی ئاسمان کرد

بەخشندانە خێزانەکەمی هاوێشتە ناو گلێنەی
چۆن سۆبەکە گەرم دەکات
منداڵەکانم کاتێك دەنکە قاوە لە ئاون دەکوتن و گەنمەشامی
دەتەقێنن
زرینگانەوەی کلیلن هەڵدەدرێنە دەستمان
دەمەوێت بیهێنمە ناو شکۆی هێلکە ترووکانی کەوێکەوە
لە ترووکاندا داوای خۆی لە ڕوو دەڵێت
چەند
وزەی تیشك و
ئاو و
خۆڵ و
پەروەردەی دەوێت
بۆ گەشە و بەهێزبوونی چاوی
باڵندەی چاوڕەش هەر زۆر لێمانەوە نزیکە
لکێك لە درەختی بنەماڵەکەمانی هەڵبژاردووە بۆ بەهرەی باڵ
بەختمان باشە و قەت □ومان لێ لانادات
تابلۆی ڕاڕەو لە سڕینەوەیدا ئاوازی بۆ گوتراوە
لەناو □وناکیی هاتوچۆکەران
ڕەنگەکانی پڕ بە چاو پڕشنگ دەدەن
ئاوازی باڵی مراوی کێوی دەکات بە برادەری ڕێگای دوور و ئەمەکدار
لە ئارەزووەکانمان بدوێ
ڕاڕەوەکەش لێوڕێژە لە دەنگی
ئەوە ئێستا دەژیم و خەم دەخۆم و زەوی گەرمبوو بە خرۆشانی ڕەگ ماچ
دەکەم
شێوەکارێك تابلۆکانی خۆی دەهێنێتە بازاڕێکی نزیکە دەستەوە
ئێمە دێینە باخچەی ماڵەکەمان
باران دەست بە ڕەنگ و ڕووی زەوی دادەهێنێت و دەیلاوێنێتەوە
درەختێك بەناوی منداڵەکانمەوە دەچێنێت
ڕەگ و چرۆی دێتەوە ناوچەوانمان
ئەی لای چەپی سینگم
بۆن بە کام گوڵی پێشکێش کراوتان دەکەن
درەخت لەجیاتی ئێمە دەژی و شەڕی مان و نەمان دەکات
هەزاران شت لە بەری یەکەمی دەردەکەوێت
بە گەنجبوونەوەش
دروود بۆ درەختێك
گیانمی فێری گیابینین کرد
گیانم چەند □وناکی منداڵەکانمی تێدایە

گوێڕایەڵی ڕووناکیم و دەستم بۆی درێژ کردووە
نیازی دڵی خۆمم بۆ هەڵڕشت
گوتی خۆشەویستی لە بەرزی ڕوانینە لە ماڵەکەی خۆتدا
ژوور و هەیوانێکم بۆ دانێ ئەی خودا
ئەو کتێبانەی لەبەر نازی پەلکەزێڕینە و شەڕی چاوەزاردا ڕستەکانیم
هێڵ بەژێردا کێشاون
ئاڵای بەختن لە سەکۆی ماڵ هەڵدراون
ئەوانەی نەشمخوێندوونەتەوە
ئاگرودوویان لەناو چاوم تریفەی مانگی سەرگۆمێکی بەستووە
خافڵمان ناکات لە شینایی دەریا و گەشبوونەوەی ئاسمان
ڕووگەنمای ئەشق ڕوو لە شینایی دەوەستێ
ئاکام پەیدا دەبێت و ڕووناکییەکانی ماڵ دەناسێت
دوو دەست هێزیان لە زەردەی ئێوارەدا بوو
پەیژەیەکی داریان لە حەوشە دانا
کێشی هەموو ئەندامی خێزانەکە دەزانێت
بۆ ئەوەی تەماشای گەشەی منداڵ□ەکانم بکەم
دەبێ خرۆشی قەتماغەی برین
بەڕوومەتی لایەك هەنار و لایەك سێوی زەوی بچووێنم
با کەس نەزانێت هەنار و سێوی زەوی ڕژاوە
دەنگەکانی چەشەی ژیانمان نەنیشنەوە
نیشتنەوە وشکبوونی دەماری سەرە
لەبەر خۆرێکی سەرگەردانیدا
لە نێوان قڕەی قەلەڕەش و جریوەی هەڵخەڵەتێنەری ئەستێرەی کاروانکوژەدا
بۆنی کەلوپەلەکانی مۆزەخانە و ڕۆح وەبەرهاتنەوەیان و چرای وچان و خولیای
پەپوولەوانی دەرچووی خولی فێربوونی مۆسیقا و دلۆڤان لە کوێیە
ئەی هێڵی ناو دەست و دوا نهێنیی دیوانی خامۆش
ئای دیوانی خامۆش
ئاشقەکانی بەهەشت دەڕژێنە ساتی ناسکبوونەوەی ژیانەوە

کانوونی یەکەمی 2006 هەولێر